

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUCCINJEVA ULICA 5 — TELEFON: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26 — *Štampa vsak dan opoldne — Mesecna naročnina 12 — 50.*
EKSKLJUCNO ZASTOPSTVO za oglaševanje in izdajanje v imenu: *UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO*

Računi pri poštno čehovnem zavodu:
Ljubljana št. 10-361

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: *UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO.*

Un sommergibile nemico affondato

15 velivoli nemici distrutti

Il Quartiere Generale delle Forze Armate comunica:

In Mediterraneo, un sommergibile nemico è stato affondato da mezzi della R. Marina. Plurimotori avversari hanno bombardato Messina, Reggio Calabria, e altre minori località dello Stretto. Nostri cacciatori impegnavano la formazione abbattendo 4 quadrimotori; un quinto precipitava raggiunto dal tiro contraereo.

Anche ieri Pantelleria è stata obbiettivo di reiterati incursioni nel corso delle quali, ad opera della caccia e delle batterie della difesa, 7 velivoli venivano distrutti.

In combattimento con cacciatori tedeschi il nemico ha perduto altri due bombardieri a Sud della Sicilia ed uno «Spittfire» sull'isola di Linosa (Lampedusa).

Dalle operazioni della giornata tre nostri aerei non sono ritornati alle basi.

Le perdite della popolazione della provincia di Reggio Calabria finora accertate a seguito delle incursioni di cui da notizia il bollettino odierno ammontano a 50 morti e 7 feriti; non ancora precisato quelle di Messina.

Sovražna podmornica potopljena

15 sovražnih letal sestreljenih

Glavni stan italijanskih Oboroženih sil je objavil 7. junija naslednje 1108. vojno poročilo:

V Sredozemlju so sredstva Kr. mornarice potopila sovražno podmornico.

Sovražni večmotorniki so bombardirali Messina, Reggio Calabria in druge manjše kraje ob morski ožini. Naši lovci so se zoperstavili v formacijah in so zbili štiri štirimotorne, peti pa se je zrušil, zadet od strela protiletalskega topa.

Pantelleria je bila tudi večeraj cilj ponovnih letalskih napadov, med katerimi so lovci in obrambne baterije uničili 7 letal. V boju z nemškimi lovci je sovražnik izgubil nadaljnja dva bombnika na jugu Sicilije ter 1 letalo tipa »Spittfire« na otoku Linosa

(Lampedusa). Z operacij tega dne se 3 naša letala niso vrnila na oporišča.

Izgube med prebivalstvom v pokrajini Reggio Calabria zaradi letalskih napadov, o katerih poročila današnje uradno poročilo, znašajo 50 mrtvih in 7 ranjenih; izgube v Messina še niso ugotovljene.

Podtajnik Stranke v Catanii

Catania, 7. jun. s. Semkaj je prispel podtajnik Stranke Cucco. Sprejeli so ga zvezni tajnik in hierarhi, nakar je obiskal bolnike v bolnicah Sv. Marte in italijanskega Rdečega križa. Podtajnik Stranke se je razgovarjal z žrtvami nedavnih napadov iz zraka in jim izrazil v imenu Stranke ljubečnivo solidarnost.

Lepa manifestacija v Monte Mariu

ob otvoritvi središča za podporo rojakov pod orožjem iz inozemstva

Rim, 7. jun. s. Ob obietnici ustave je bilo otvorjeno v bivši soli Nazarija Saura v Monte Mario središče za podporo rojakov pod orožjem iz inozemstva. Središče je podrejeno bojovniškemu uradu tajništva italijanskih fašistov v inozemstvu. Z organizacijo tega središča spopolnjuje tajništvo fašistov v inozemstvu svoje obširno podporo delo za tovarše pod orožjem, katerega pa volji Duceja fašistična stranka opravlja v vseh odsekih. Središče pod vodstvom nekake višjeje upokojene oficirja, ki se je udeleževal v inozemstvu, bo omogočilo našim mladeničem pod orožjem, ki jih je okrog 10.000 in ki so brez družin in sorodnikov v Kraljevini, ker so ti internirani na sovražnem ozemlju, da bodo veselo prebili v slovesnosti okoli svoje vojaške dopuste.

Slovesnosti, na kateri je ministrski tajnik Stranke zastopal član narodnega direktorija PNF Luigi Molino, so se udeležili razen tajnika italijanskih fašistov v inozemstvu De Cicca, zastopniki Kr. ministrstev

Oboroženih sil, Milice, Eksc. prefekta iz Rima, poveljnika armadnega zbora, 3. letalske eskadre, podinspektorica ženskih pokrajinskih fašistov in zaupnik krajevne skupine Monte Mario ter druge civilne in vojaške oblasti. Po dvigu zastave je tovarš Melino goreče pozdravil rojake pod orožjem, ki so se zbrali v središču, razlagajoč jim idealne razloge, ki posvečujejo to vojno in zaradi katerih bo zmaga gotovo naša. Sledila je koncertna prireditev z udeležbo sopranistke Albe Lanzelottijeve, violinista Pine Carminellija, pianista Maria Ceccarellija, gospe Barbare Giurane ter gospodičen Orette, Fiume in Chierette Gelli. Vsi so želi najtoplejšo odobravanje. Slovesnost je potekala v najtoplejšem ozračju ter se je pričela in zaključila s pozdravom Kralju in Cesarju ter Duceju. Vzklili zbranih so bili kakor prisega vseh tovaršev v inozemstvu, ki vedo, kakšno je trpljenje v tujini in prisegajo, da bodo vztrajali do popolne zmage našega orožja.

Poljedelski minister na inspekciji

Rim, 7. junija. s. Minister za poljedelstvo in gozdove je zaključil raporte, ki so se pričeli prejšnji teden za pokrajine južne in srednje Italije. 1. junija je bil v Firencah za pokrajine Toskane, 2. junija v Bologni za pokrajine Emilije, 3. junija v Padovi za pokrajine treh Venecij, 4. junija v Milanu za pokrajine Lombardije, in 5. junija v Turinu za pokrajine Piemonta in Ligurije. K raportu so bili sklicani prefekti, zvezni tajniki, poljedelski inspektorji, predsedniki in direktorji fašističnih pokrajinskih zvez, poljedelskih delavcev, predsedniki in direktorji pokrajinskih poljedelskih konzorcijev in šefi pokrajinskih uradov za poljedelstvo. Raportov so se udeležili podtajnik PNF Gar, prefekt Macciotta v zastopstvu notranjega ministra, predsedniki fašističnih konfederacij za poljedelstvo in italijanskih federacij poljedelskih konzorcijev ter vladni komisar narodnega združenja poljedelskih gospodarskih ustanov.

Minister Pareschi je obširno in podrobno

očrtal določbe ministrstva za poljedelstvo, za organizacijo poljedelske proizvodnje in za redno naglo izvajanje oskrbovalnih načrtov. Pozval je navzoče k nujnosti polne vzporeditve udeleževanja pokrajinskih organov ter očrtal navodila, ki se morajo izvajati, da se zagotovi naglo in celotno izvajanje ministrskih določb. Po raportih je minister zbral okrog sebi poljedelske inspektorje in šefe pokrajinskih uradov za poljedelstvo ugotavljanja in se je sam prepričal o uspevanju kultur in o organizaciji občinskih uradov za poljedelstvo ugotavljanje v posameznih pokrajinah. Tudi podtajnik PNF Gana in prefekt Macciotta sta se udeležila zborovanja zveznih tajnikov in prefektov. Podobna zborovanja so bila za voditelje in zastopnike s periferije pod vodstvom predsednikov fašističnih konfederacij za poljedelstvo, predsednika italijanske federacije poljedelskih konzorcijev in vladnega komisarja narodnega združenja poljedelskih gospodarskih ustanov.

Nemško delovno ljudstvo dela za zmago

Velik odmev govorov ministrov Speera in Göbbelsa

Berlin, 7. jun. s. Ministra Speer in dr. Göbbels sta s svojim govorom v soboto razčistila položaj, prvi glede oboroževalne industrije, ki je v največji meri v zvezi z vojnimi dogodki in drugi glede dogodkov na notranji in bojni fronti. Listi se obširno bavijo z manifestacijo, ki je bila v soboto ter obravnavajo posamezne odstavke obeh govorov.

»Deutsche Allgemeine Zeitung« omenja, da so bile prvič objavljene številke o nemški vojni proizvodnji. Te pričajo, kaj more ustvariti narod, ki se je dvignil na poziv svojega poglavarja s čudovitim osredotočenjem vseh sil, da doseže zanj tako življenjsko važen cilj. Čudovit uspeh je bil dosežen tako glede kakovosti kakor glede količine orožja, s katerim lahko razpolaga nemška oborožena sila. Jutri bo končno zmaga nagradila napore delovnih množic in množic bojovnikov.

Berliner Börsen-Zeitung poudarja, da bodo trditve ministrov Speera in Göbbelsa

brez dvoma vzbudile velik vtis tudi pri sovražniku, ki je z lažno propagando kampanjo prikazal najbolj pesimistično gneto in moralne vire nemškega naroda. Sama dejstva pa danes demantirajo vse te laži. Nasprotnik naj vzame na znanje, da nemški narod izkorišča sleherni dan in sleherno uro za končno zmago. Jamstvo za to zmago lahko da samo najbolj učinkovito orožje.

Berlin, 7. jun. s. Vojaški dopisnik DNB govori o pomenu glavnih govorov ministrov Speera in Göbbelsa, da je bila s tem podana izčrpana slika nemškega vojnega potenciala. Pozornost vzbujajoč potencial dovoljuje, da trdimo z vso gotovostjo, da je Nemčija pripravljena ne samo za obrambo, temveč tudi za ofenzivo. Viri Nemčije in Italije se bodo jasno pokazali v vsej obsežnosti, kadar bi Anglo-Američani pričeli novo fronto na periferiji Evrope ali kadar bi Sovjeti pričeli z veliko poletno ofenzivo ali pa če bi sovražnik hotel kombinirati obe te možnosti. Očitno je, da v vseh teh treh ge-

Zavrtnjeni sovjetski napadi

83 sovjetskih letal uničenih

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 7. junij.

Vrhovno poveljništvo nemške vojske je objavilo danes naslednje poročilo:

Sovražni napadi ob kubanskem predmostju in južno od Ilmenskega jezera so bili uspešno zavrtnjeni.

Preteklo noč so napadli močni oddelki bojnih letal ponovno industrijske naprave mesta Gorkga. Ob dobri preglednosti so bili doseženi številni zadetki v polno na tovarniških napravah tega pomembnega

oborožitvenega središča. Pogrešamo eno letalo.

Letalstvo je potopilo pred kavkaško obalo dva sovražna brza čolna in enega lovca na podmornice.

V dneh 5. in 6. junija je bilo na vzhodni fronti uničenih 83 sovjetskih letal.

Nemška brza letala so večeraj v nizkem poletu z vidnim uspehom napadla za vojno važne cilje južnoangleškega pristanišča mesta Eastbourne.

Silovite borbe na kubanskem predmostju

Vsi sovražni napadi krvavo odbiti

Berlin, 7. jun. s. V dopolnilo današnjega vojnega poročila se doznava iz vojaškega vira naslednje:

Na vzhodnem krilu kubanskega predmostja so nemške čete večeraj odbile s hudimi krvavimi izgubami za nasprotnika napade boljševikov, ki so napadali od jutra do večera. Najsilovitejši napad sovražnika je bil naperjen proti obvladujočim višinam severozapadno od Krimskaje. Z zapornim ognjem avtomatičnega orožja in s protinapadi so nemški pešaki in planinci dosegli, da se je napad izjalovil. V severovzhodnem odseku kubanskega predmostja se je izjalovil ponoven sovražni poizkus za prekopanje Kubana. Topništvo je potopilo mnogo izkrcavalnih čolnov. V ostalih odsekih južnega odseka južne fronte, so bili topniški dvoboji, med katerimi

so nemške baterije pogonale v zrak most čez reko Mius.

6. junija so bile v severnem in vzhodni fronte, južno od Ilmenskega jezera, ob Volhovu in južno od Siiselburga borbe krajevnega značaja. V odseku Stare Ruse so boljševiki ponovili po silovitem topniškem ognju napad na nemško utrjeno predno postojanko, ki se je prejšnji dan izjalovil. Napad je bil zopet odbit s protinapadi nemških čet, katerim je uspelo uničiti 5 sovražnih tankov. Ob Volhovu so nemški napadalni oddelki v ostrih borbah z bajoneti uničili neki sovjetski prehod in sistem jarkov ob njem. Južno od Siiselburga se je ob zapornem ognju izjalovil ofenzivni izvidniški sunek sovjetske stotnije.

Vsestransko udejstvovanje nemškega letalstva

Berlin, 7. jun. s. Glede večerajšnjega udejstvovanja nemškega letalstva na raznih frontah se doznava iz pooblaščenega vira naslednje podrobnosti:

Pred črnomorskim kavkaškimi obalami so strogolavci potopili dva torpedna čolna in eno sovjetsko podmornico. Na ostalih oisekih vzhodne fronte so nemške skupine nadaljevale svoje silovite napade na zbirališča čet in železniške objekte sovražnika. Dne 5. in 6. junija so boljševiki izgubili skupno 83 letal. V noči na 7. junij so močne skupine nemških bojnih letal zopet bombardirale sovjetsko industrijsko središče Gorkij. Napad je trajal nad eno uro in je bil izveden v odličnih okolišninah vidnosti. Povzročena je bila huda škoda v vojni hobotjnih na vsem področju. Nemški piloti so odvrli bombe vseh kalibrov.

Tudi v Sredozemlju so nemški lovci učinkovito operirali proti sovražnemu letalstvu. V letalskih dvobojih so bila večeraj sestreljena 3 predvečerajšnjim pa 7 angleških letal. Nadaljnji dve letali je zrušilo protiletalsko topništvo. Glede bombardiranja na kopnih frontah se doznava, da so nemške čete ponovno odbile krajevne napade boljševikov v odseku kubanskega mostišča. Najsilovitejši teh napadov, ugotavljajo v tukašnjih vojaških krogih, je bil naperjen proti obvladajočim višinam severozapadno od Krimskaje.

Tudi v severnem odseku fronte na vzhodu so se večeraj razvile borbe krajevnega

značaja in zlasti južno od Ilmenskega jezera, na fronti Volhova in južno od Siiselburga. V odseku Stare Ruse so boljševiki ponovili svoje napade krajevnega značaja po silovitem topniškem pripravljenem ognju. Nemci pa so odbili vse poizkuse za prodor. Razen številnih mrtvih je ostalo na terenu 5 sovjetskih tankov.

Hudo razdejanje v Gorkem

Berlin, 7. jun. s. O napadu ogromnih skupin nemških bojnih letal na tvornice v Gorkem, ki jih omenja vojno poročilo nemških oboroženih sil, se doznava naslednje podrobnosti:

Kasno sredi pred polnočjo so nemška letala odvrila bombe vseh kalibrov na objekte, ki so bili z raketami razsvetljeni kakor podnevi ter je bilo mogoče razlikovati na njih vse podrobnosti. Popolnoma jasno nebo je olajšalo orientacijo. Mnogo paviljonov za montiranje tankov je bilo hudo zadetih. Med akcijo so nemški letalci lahko ugotovili škodo v tvornicah za tanke, ki je nastala ob napadih v prejšnjih dneh. Dve veliki montažni delavnici je požar popolnoma uničil. Druge industrijske naprave so pa bile hudo poškodovane. Večeraj v noči na 7. junij je nemško letalstvo še naprej bombardiralo sovražno zaledje, zlasti prometna pota, ki vodijo do srednje in južne fronte.

Izključitev nevrednih iz Stranke

Rim, 7. jun. s. Tajnik PNF je na podlagi člena 31. statuta odobril naslednje disciplinske ukrepe:

Izključeni so bili iz Stranke: Telch Mario, Constantov, šef odseka v ministrstvu za devize in valute z motivacijo: Nenadoma je spremenil svoje življenje in obiskoval luksuzne lokale ter igralnice in je bilo očitno, da ima nedovoljene dohode in je brez razumevanja za trenutne fašistične dolžnosti. Običajno se je protifašistično zadržal in bil v tesnem prijateljstvu s policijskimi interniranci. Katerim v prid se je poslovno udeleževal in jih podpiral ter na ta način obilno zaslužil. Giuliani Giovanni, pokoj. Nicole, industrijsko-gradbenik, z motivacijo: Skril je s tem, da je zakopal znatno količino 150 stotov železa ter se s tem odkril kot izdajalski činitelj stvari fašistične revolucije.

Izbrisani so bili iz PNF: Salerno Guido, Salvatorjev, geometer, z motivacijo: Ko je bil prestavljen na področje, podpržen sovražnim napadom, je navedel neobstoječe zdravstvene razloge z vidnim namenom, da bi se izognil domnevni nevarnosti.

Signorelli Cesare, politični tajnik v Calignasi (Novara), z obrazložitvijo: V pomankanju slehernega moškega občutja italijanstva in pozabljanju na ravnanje Angležev z našimi ujetniki, je nudil v prostorih Dopolavora gostoljubje neki skupini ujetnikov.

Bocchi Pietro, Carlov Luigi, fašijo v Modeni, razred 1898, trgovec, z naslednjo motivacijo: Obsojen je bil na 5 mesecev in 10 dni ječe, ker je odtegnil normalni potrošnji znatne količine žita ter s tem postal nevreden, da bi ostal v vrstah Stranke.

Bragaglio Giuseppe, Pijev, fašij v Frosinenu razred 1917, z naslednjo motivacijo: Obsojen je bil na 6 mesecev ječe.

merih bi se ne mogla Nemčija zadržati drugače kakor defenzivno, vendar se ne sme pozabiti, zatrjuje sodelavec DNB, da je Hitler že večkrat dokazal pri izvajanju svojih strateških načrtov, da zelo spoštuje činitelja iznenadenja in da je danes kakor v preteklosti nemški vojni potencial tak, da lahko izvede podvzeta, ki prvernevo vse sovražne načrte. Glede tega se uradni sodelavec DNB omejuje na pripombo, da je značilen porast in zboljšanje proizvodnje tankov in letal, o katerem je govoril minister Speer, kajti ta vrsta orožja gotovo ni izazivala obrambno orožja.

ker je odtegnil meso normalni potrošnji ter s tem postal nevreden, da bi ostal v vrstah Stranke.

Carletti Albino, Stefanov, fašij v Gandinu Bergamu, razred 1905, z naslednjo motivacijo: Poslan je bil v koncentracijsko taborišče zaradi hudih kršitev odredov, ki urejajo potrošnje v vojnem času ter je s tem postal nevreden, da bi ostal v vrstah Stranke.

Coppola Vincenzo, Catellov, fašijo v Torre Annunziata (Napoli), razred 1910, delavec, z naslednjo motivacijo: Pred posebnim sodiščem za obrambo države je bil obsojen na 5 let ječe in 6.000 lir globe, za vedno mu je prepovedano opravljanje javnih služb zaradi stalnega odtegovanja blaga normalni potrošnji.

Difrenzo Francesco, pok. Vita, fašijo v Triganju Bari razred 1868, trgovec, z naslednjo motivacijo: Obsojen je bil na 3 leta ječe, ker je odtegnil potrošnji 5 stotov olja ter s tem postal nevreden, da bi se boril v vrstah Stranke.

Grossi Serafino, Francov, fašijo v Ascoli Piceno, razred 1903, sofer, z naslednjo motivacijo: Obsojen je bil na 6 mesecev ječe zaradi kršitve prehranjevalnih predpisov ter je postal nevreden, da bi se boril v vrstah Stranke.

Farmegiani Raffaele, Antonijev, fašijo v Hodogoru, Ferrara, razred 1908, mesar, z naslednjo motivacijo: Poslan je bil v koncentracijsko taborišče zaradi kršitev predpisov, ki urejajo potrošnje v vojnem času ter je postal nevreden, da bi se boril v vrstah Stranke.

Petrilli Arnaldo, pok. Giovannija, fašijo v Codognu, Milano, razred 1908, trgovec, z naslednjo motivacijo: Obsojen je bil na 3 leta in 6 mesecev ječe, ker je odtegoval usnje normalni potrošnji ter postal nevreden, da bi se boril v vrstah Stranke.

Podassi Eugenio, pok. Giuseppea, fašijo v Argu, Alessandria, razred 1911, posestnik, z naslednjo motivacijo: Z amnestijo je bil oproščen zločina prepovedanega trgovanja z zlato valuto ter je postal nevreden, da bi se boril v vrstah Stranke.

Izključen za nedoločen čas: Porfirio Giulio, višji inspektor državnih železnic z motivacijo: Pokazal je malo marljivosti in čuta odgovornosti v izvajanju funkcij, ki so mu bile poverjene.

Izključena za leto dni: Castelnovo di Tolmazo Adolfo, direktor industrijskega društva, z motivacijo: V go-

Pogreb generala

Asinari di Bernezzo

Rim, 7. junija. s. Večeraj popoldne je bil svečano pokopan general vojvoda Don Giuseppe Mario Asinari Rossillon, markiz di Bernezzo. Nj. Vel. Kralja in Cesarja je zastopal minister dvora. Pogreba so se nadalje udeležili maršal Italije Emilio De Bono, podpredsednik senata Guglielmi, poveljnik armadnega zbora, prvi pribojnik Nj. Vel. Kralja in Cesarja, častni vitez Nj. Vel. Kraljice in Cesarice, navzoči so bili tudi zastopniki civilne in vojaške hiše in Kraljeve garde ter številni generali, admirali in odličniki. Navzoče je bilo tudi zastopstvo fašistične skupine Regola Pontec. Krsto so nesli mladi oficirji vojske. V sprevodu je bila duhovščina, oddelki grenadirjev z godbo, svojci in zastopniki oblasti. V cerkvi Sv. Giovannija je župnik monsig. Costachiani blagoslovil truplo, poveljnik armadnega zbora je izvršil obred poziva, vojaška godba pa je zaigrala himno Plave. Na krsto so bili položeni venci Vladimirja in Vladarice in Piemontskih princ. Vojna sprejeda je šel do kolodvora, od koder so krsto prepeljali v Turin, kjer bo pokopana v rodbinski grobnici.

Laval o politiki Francije

Vichy, 6. junija. s. Predsednik vlade Laval je govoril po radiu in v svojem govoru med drugim znova potrdil svojo politiko do Italije in Nemčije. Naj gre za Italijo ali za Nemčijo, je rekel Laval, mo je ravnanje se ni nikoli spremenilo. Bili smo in ostali bomo vedno sosed tih dveh velikih držav. Z njimi moramo predvsem živeti v miru in vzdrževati pristranske ter zaupne odnose. Laval je potem omenil svoje nedavne razgovore v Nemčiji, ko so bila ob sodelovanju podtajnika italijanskega zunanjega ministrstva Bastianinija z vso objektivnostjo, proučena vprašanja, ki zanimajo Evropo in zaradi katerih so vse države solidarne sprito boljševske nevarnosti. Znova je potrdil, da Francija ne more ostati pasivna niti ravnodušna. Glede trajanja in izida vojne je Laval poudaril, da bi se moral anglosaški svet kmalu pomeriti s Sovjeti, če bi zavezniški zmagali in o rezultatu te vojne ne more biti dvoma. Boljševizem bi se vzpostavil povsod v Evropi, edinstvo Evrope bi bilo uresničeno, toda Evropa bi bila sovjetska. Govorec o položaju po vojni je Laval poudaril, da bo treba organizirati našo celino ter je dodal: Organizacija vseh držav na naši celini bo morala biti taka, da se niti premagani narodi, niti zmagovanci ne bodo več skušali bojevati drug proti drugemu. V gnetnem oziru si bodo morali narodi pomagati drug drugemu, da bo potrebam vsakega naroda zadoščeno in sicer ne s tekmovalenjem in nasiljem, kakor v preteklosti. Nova Evropa bo trajna, če se bodo krali za povračilo za vedno iztrežile. Evropski bodoči mir bo moral biti posledica združenja in harmonije; v kulturnem in političnem oziru se bo morala spoštovati individualnost narodov. Nobena država ne bo smela vsiliti svojih občajev, svoje vere in svojega režima drugim državam, toda vsi režimi bodo imeli skupni značaj. Sloneli bodo na ljudstvu.

Nova vlada v Argentini

Buenos Aires, 7. junija. s. Uradno poročajo, da je nova Ramirezova vlada takole sestavljena: Zunanji minister vice-admiral Storni, notranji minister polkovnik Gilbert, finančni minister admiral Galimberg, prosvetni minister polkovnik Anahija, vojni minister general Farrel, morarniški minister Bonito Suciro, poljedelski minister general Mason, minister za javna dela Julio Sarmiento.

Vladna kriza v Čilu

Buenos Aires, 7. jun. s. Čilski notranji minister Morales Beltrani je demisioniral; ker so ostali ministri pokazali solidarnost z notranjim ministrom, je nastala kriza v vladi.

Uspehi japonskih letalcev

Hankov, 7. jun. s. Doznava se, da so japonski letalci blizu Ikinga dne 5. in 6. junija sestrelili 4 ameriška letala »P-40«. Dne 5. junija so protiletalske baterije sestrelile 2 od devetih letal tipa »P-40«, ki so skušala napasti Iking. naslednji dan pa je protiletalsko topništvo sestrelilo še 2 nadaljnji letala na istem področju.

Smrt sina Teodorja Roosevelta na Aljaski

Lizbona, 6. jun. s. Vojno ministrstvo objavlja, da je major Kemit Roosevelt, sin bivšega predsednika Teodorja Roosevelta, umrl 4. junija na Aljaski. O vzrokih njegove smrti ni poročil, kakor tudi ne o tem, kakšen požar je imel pred smrtjo. Ministrstvo samo javlja, da je že več mesecev služboval na Aljaski.

sesti običajnega dovoljenja za vožnjo z metanom, se je vozil v avtomobilu z bencinom, prikritim za napravo za metan. Bahich Alessandro, glavni geometer civilnega inženjerstva, z motivacijo: Ko ga je lastna uprava poslala v La Spezia, ki je bila letalsko napadena od sovražnika, se je najprvo protivil ter navedel zdravstvene razloge z ednim smotrom, da bi se oprostil od dolžnosti, katero je smatral za nevarno.

Ukor sta dobila:

Rocochi Vittorio, pok. Abeja, generalni direktor v ministrstvu za poljedelstvo in gozdove in De Marzi Guido, pok. Raffaele, generalni inspektor v tem ministriju, z motivacijo: Kot predstojnika generalnega tajništva za prehrano sta zakrivila, da se je krompir pokvaril.

Uzakonitev Kr. ukaza o ustanovitvi Ljubljanske pokrajine

VIKTOR EMANUEL III.,
po milosti božji in narodni volji
Kralj Italije in Albanije,
Cesar Abesinije

Senat ter fašistična in korporacijska
zbornica sta po svojih zakonodajnih odbo-
rih odobrila.

Mi smo potrdili in proglašamo tole:

Olen edinj.

Uzakonja se kr. ukaz z dne 3. maja
1941-XXI št. 291 o ustanovitvi Ljubljanske
pokrajine.

Odrejamo, da se ta zakon, opremljen z

državnim pečatom, uvrsti v Uradno zbir-
ko zakonov in uredb kraljevine Italije in
ukazujejo vsakomur, da se po njem ravna
in skrbijo za njegovo izvrševanje kot držav-
nega zakona.

Dano v Rimu dne 27. aprila 1943-XXI.

VIKTOR EMANUEL

MUSSOLINI

Videl varuh pečata: DE MARSICO.

Ta zakon je bil objavljen v uradnem listu
„Gazzetta Ufficiale del Regno d'Italia“
št. 123 z dne 27. maja 1943-XXI.

„Kralj Oidipus“ na dijaškem odru Maturanti klasične gimnazije so snoči v polno zasedeni františkanski dvorani prijetno presenetili občinstvo

Ljubljana, 8. junija.

Snoči so nas maturanti klasične gimna-
zije prijetno presenetili z nepričakovanim
nastopom na odru františkanske dvorane.
Upričarili so namreč antično grško delo
slavnega Sofokleja, dramo „Kralj Oidipus“.

Ni treba posebej poudarjati, da upri-
čaritev grških antičnih iger ni lahka in da
so že mnoga poskusa gledališč pri takih
poskusih dosegla neuspeh. Zato je snočnji
nastop naših maturantov vreden tem večje
pozornosti. Po več urah smo se pomisli-
li, koliko poguma, volje in truda je za-
htevala upričitev tega klasičnega odr-
skega dela. Gledališki nastopi ljudskošol-
ske in srednješolske mladine pri nas niso
redki in nobena novost; da celo zelo pri-
ljubljeno in v če pogledamo v bližnjo in
daljnjo preteklost, bomo videli, da je uče-
ča se mladina vseh šol poskušala svoje
igralske zmoglosti na desekah, vendar ne
tako „na velikem kakor snoči. Prirejala je
manjše odrske nastope manj pomembnih
del in le redko je prišla skromna vest o
takih nastopih v javnost.

Sofoklejeva drama „Kralj Oidipus“ ob-
sega pet dejanj, ki so jih prikazali naši
maturanti vsa na istem mestu. Antični ste-
ber in nekaj drugih maenosti je učinko-
vito podalo ozračje, v katerem se je od-
igravala tragedija. V prvem dejanju na-
stopajo kralj Oidipus, njegov svak Kreont
in zbor tebanskih starcev; v drugem Oidi-
pus, starci in slepi Tiresije z malim vod-
nikom; v tretjem nastopi še Oidipova že-
na Jokasta; v četrtem kralj in kraljica,
starci in sel iz Korinta in v petem dejanju
še pastir, a kraljica izostane.

V prvem dejanju, ki se začne z znane-
mitim zborom tebanskih starcev, so mladi
igralci nastopili s precejšnjo tremo, ven-
dar so že takrat kot celota učinkovito po-
dali svojo vlogo, ki nedvomno ni bila la-
hka. Na odru so nastopali nemočni starci,
neodločni in omahljivi, ki so stalno me-
njali mnenje o vsem, kar se je dogaja-
lo okrog njih in v zvezi z njimi. V osta-
lih dejanjih je iz njih izginila tista neod-
ločnost, ki jo je izražala začetniška trema,
zato pa je tem bolj prišla do izraza prava,
igralna neodločnost, ki je bila v tisti
dobi tako značilna za svetovni zbor ve-

ljakov na dvoru tebanskega kralja. Manj
pripravljeni so bili nastopi posameznih
starcev v samogovorih in prošnjah bogov
v vedenju pred vladarjem. Neko-
liko neodločen je bil v prvem dejanju tudi
kralj Oidipus, ki ga je zelo dobro podal
Lipar. Njegov nastop je bil zmeraj bolj
pripravljen, ki je dosegel v zadnjem de-
janju višek. Svoji vlogi morda nekoliko pre-
medel je bil Tumpej, Kreontes, mož Oidi-
pove žene. Zlasti v zadnjem dejanju, ko
zagleda oslepelega svaka, ki v svoji nesre-
či zahteva od njega, naj ga ubije. Zelo do-
ber je bil tudi Hehberger v vlogi starega
Tiresija. Nelahka naloga podati slepega
preroka v prepripi s samim kraljem se mu
je dobro posrečila od začetka do konca.

Najbolj učinkovito in kar vigrano pa je
Bracko podal starega sla iz Korinta. Nje-
gov nastop priča, da ima mnogo igralskih
zmoglosti in da bi ulegel doseči še lepe
uspehe na odru. Dobra sta bila tudi Vr-
hovec v vlogi starega pastirja in Slokar v
vlogi Korifeja. Nikakor se pa ni mogla
zvesti Tiranova v vlogo kraljice Jokaste.
Njene kretnje so bile mnogo premedle,
prav tako njen sicer prijeten glas.

V splošnem nas je pa snočnji nastop
prepričal, da se odlikujejo sodelujoči z
igralskimi sposobnostmi, ki jih ne morejo
zasenčiti nekateri začetniški nedostaki, ki
so pa sami po sebi razumljivi in pred vsa-
kim forumom opravičljivi. S svojo igro
so maturanti klasične gimnazije učinko-
vito podali drobce nam težko razumljivega
življenja iz starih Teb in strašnih nesreč,
ki so zadele v vsakem pogledu propadajo-
če prebivalstvo. Občinstvo, ki je do zad-
njega kotička zasedlo prostorno františ-
kanske dvorane, jih je nagradilo z dolgo-
trajnim ploskanjem, z asti po četrtem de-
janju, ko se je moral vrniti na oder sel
iz Korinta in za zaključek, ko so morali
na oder vsi sodelujoči.

Igro je iz grščine prevedel prof. A. Sovr-
ezirjal pa jo je z uspehom E. Gregorin.

Med gledalci je bilo tudi mnogo odlič-
nikov.

V petek bodo predstavo ponovili. Mla-
dim igralcem iskreno želimo, da bi bila
dvorana razprodana, kakor je bila snoči.

— mir.

Sportni pregled

Službena objava lahkoatletске zveze

Včlanjeni klubi. Dosedaj so včlanjeni v
zvezo naslednji klubi: moške sekcije: Ili-
rija, Planina, Hermes, Vič, Gill in dan-
ske sekcije: Hermes, Dopolavoro iz t. t.

Sprememba tekmovalnega koledarja.
Zaradi popravil na sportnih igriščih za
lahko atletiko se koledar tekmovalni spre-
meni kakor sledi: klubska moška prven-
stva so preložena od 6. junija na 20. ju-
nij. Tekmovanje na dan 12. junija je
odpovedano. — 4. julija — damska klub-
ska prvenstva in izločilno moško pokra-
jinsko tekmovalje na 100 m. — Pokra-
jinska juniorska prvenstva so preložena
od 20. junija na 11. julij. — Prva preiz-
kušnja klubskih prvenstev (tekmovalje v
skupini A) bo namesto 18. julija 1. av-
gusta. — Damsko tekmovalje za prvenstvo
Ljubljane ostane nespremenjeno na dan
25. julija.

Tekmovalne številke. Pri vseh tekmo-
valjih morajo imeti tekmovalci pripete
startne številke na prsih, le pri tekih do
vključno 200 m morajo imeti številke na
prsih in hrbtu. Če prireditelji ne bi imeli
dvojnikov števil, imajo lahko tekmovalci
samo eno številko, vendar jo morajo
tekmovalci nositi na hrbtu.

Pokrajinski izločilni tek na 100 m
Nova, lepa lahkoatletska propaganda pri-
reditve bo v Ljubljani 4. julija: pokrajinski
izločilni tek na 100 m v okviru vsednjave pri-
reditve, ki jo je organiziral športni dnevnik
„La Gazzetta dello Sport“.

Kakor že tekmovalje za Veliko nagrado
za srednjo progno, je smoter tudi te tekme, vpliva-
ti na mlade atlete, da bi se posvetili dolo-
čeni specializaciji. Posebno v Ljubljanski po-
krajini se kaže potreba, obnoviti in številčno
popolniti vrste hitrostnih tekačev, in želimo,
da bi se pozivilo, ki ga danes objavlja naša
lahkoatletska zveza, odzvali mladi atleti v čim
večjem številu.

V vsej Italiji bo izvedenih nad 40 izločilnih
tekov in na pobudo CONIja bo tudi Ljubljana
vključena mednje. Pokrajinski izločilni tek na
100 m, katerega pravilnik bomo objavili v krat-
kem, bo združen s številnimi nagradami. Tek-
movalci, ki bodo zasedli prvi dve mesti, bo-
sta sodelovala tudi na medpokrajinskem semi-
finalu, ki bo v se nedolgoem kraju 18. julija.

Z zgodnjo napovedjo prireditve želimo iz-
podbuditi naša športna društva, šole in druge
organizacije, da pripravijo mlade atlete za to
važno tekmovalje, ki bo pokazalo bodočo na-
de Ljubljanske lahkoatletike. Pri izločilnem te-
ku bodo lahko sodelovali atleti III. serije Fi-
dala, člani slovenske lahkoatletске zveze in
tudi vsi drugi atleti, ki niso včlanjeni v zvezi.
Prireditve imajo torej popularni značaj. Zbere-
naj lepo število atletov, ki bodo nato v mo-
štvi naših športnih društev pokazali, kako
stalno napreduje atletika te pokrajine.

Hrvatska — Slovaška 3:1 (1:0)

V razprodanem stadionu v Bratislavi je
bila včeraj odigrana meddržavna nogomet-
na tekma Hrvatska — Slovaška. Tekmo je
sodil rumunski sodnik,

Hrvati so bili ves čas boljši in so zaslu-
ženo zmagali. Prvi zgoditek je dosegel v
21. minuti prvega polčasa Kohotović. Iz-
enačili so Slovaki v 36. minuti drugega po-
lčasa po levem krilu Gangu. Nato so bili
do konca Hrvati še dvakrat uspešni: naj-
prej Cimermančič, nato pa zopet Kokotović.

Venezija ostane

Kvalifikacijska tekma med Venezijo in
Barijem za obstanek oziroma izpad iz di-
vizije se je končala z zmago Venezije 3 : 0
(2 : 0). Igrali so v Bologni.

Venezija je zaigrala mnogo bolj premi-
sljeno kakor Bari, ki je kombinatno za-
ostajal. Prve minute so pripadale Bariju,
nato pa je zagospodovala Venezija, za ka-
tero je bil najprej uspešen Puppo, nato pa
Petron. Tretji zgoditek je v 35. minuti dru-
gega polčasa dosegel Pernigo iz kazenskega
strela.

Včerajšnje tekme so se končale takole:

Siena: Siena je premagala Udinese, Sa-
vona: Savona je porazila Fanfullo Pesca-
ra: Pescara — Mater 1 : 1. Padova: Pa-
dova — Pisa 3 : 1. La Spezia: La Spezia
— Pro Patria 2 : 0. Ancona: Anconitana
— Novara 2 : 1. Brescia: Brescia — Ales-
sandra 5 : 0. In Napoli: Modena — Na-
poli 1 : 0.

Zaključno stanje v tabeli: Modena 45
točk, Brescia 43, Napoli 41, Pro Patria in
Pisa 37, Spezia 35, Cremonese 32, Pescara
in Fanfulla 31. Anconitana in Padova 30.
Alessandria in Mater 28, Siena 27, Udine-
se 26, Novara 25, Savona 18 in Palermo 0
točk.

Pro Gorizia v diviziji B

V zadnji kvalifikacijski tekmi je Pro
Gorizia premagala na svojem igrišču Le-
ceo 5 : 0 in si osvojila skupinsko prvo me-
sto. Ima 15 točk, Verona in Parma pa 13.
Po včerajšnjih izidih poidejo v divizijo
B Varese, Salernitana in Pro Gorizia. Ce-
rti udeleženci bo zmagovalce v tekmi med
Verono in Parmo.

Razmah športa na Nizozemskem

Šport je na Nizozemskem v polnem raz-
mahu. Srečni Holanci imajo vsega dovolj:
atletov, igrišč in navdušenih gledalcev. V takih
razmerah je delo silno olajšano. Čeprav postav-
lja vojni čas tudi na Nizozemskem razne te-
žave. Kako živahno je športno življenje na
Nizozemskem, nam je pokazala po petstoti
prireditvi prejšnja nedelja.

Lahkočeti so startali v treh mestih: v
Amsterdamu, Rijswyku in v Haagu. V Am-
sterdamu so bili odprti predvsem mladi hi-
strostni tekači, ki zbujajo mnogo lepš upov s
svojimi talenti. Glavni izidi so bili: 100 m:
1. Berg 10,7. 2. Zwaan 10,9. 3. Meyer 11;
400 m: 1. Blok 50 sek. 2. Bakel: 800 m:
1. Bouman 1:58. 2. Giessen 2:01; skok v da-
ljino: 1. Vellerdijk 6,99; 110 m z prepreke: 1. Van
Loosen 15,2. V Rijswyku je startal na 100 m
tudi starci Osendarp, ki je zmagal v času

Začasna ustavitve tednika „Domoljuba“

Visoki komisar za Ljubljansko pokraj-
no.

Na osnovi dekreta z zakonsko močjo z
dne 3. maja 1941-XXI, izpremenjenega v
zakon dne 27. aprila 1943-XXI, št. 385,
po ugotovitvi, da je tednik „Domoljub“,
izhajajoč v Ljubljani, v št. 21. 26. maja
1943-XXI, na četrti strani priobčil članek,
ki vsebuje neumestna razglabljanja, ki bi
lahko imela učinek potrtosti na javno
mnenje;

in ker je treba zaradi tega proti omenje-
nemu tedniku uporabiti primerno sankcijo,
odreja:

Proti tedniku „Domoljub“ se uporabi
ukrep začasne ustavitve izhajanja za dobo
dveh tednov od 10. junija dalje.

Nameščenemu osebu se bodo morali
tudi med ustavitvijo plačevati običajni
prejemki.

Kvestor je pooblaščen, da izvrši priču-
joči odlok, ki bo objavljen v Službenem
listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana, 5. junija 1943-XXI.

Visoki komisar Emilio Grazioli s. r.

Zamenjava osebnih izkaznic

Za zamenjavo osebnih izkaznic po ured-
bi Vis. komisariata bo v Ljubljanski ob-
čini poslovalo 5 poslovalnic, ki bodo spre-
jemale prošnje in izdajale nove izkaznice,
in sicer:

I. Poslovalnica v Beethovni ulici 7.
prilike desno, za mestne okoliše, ki leže
severno od Rožnika in Tivolija ter proge
Raket-Zalog do Šmartinske ceste (Šiška,
Dravljje, Bežigrad, svetokriški okraj, Ko-
seze, Dolince, Zapuže, Podutik, Glince).

II. Poslovalnica v Turjaški palači — Go-
sposka ul. št. 15., prilike, za mestne oko-
liše, ki leže med Rožnikom, Tivoljem in
Ljubljano do Subičeve ulice in njenega
podaljška do Ljubljane (Gradišče, Kرا-
kovo, Trnovo, Mirje, Mestni log, Rožna
dolina, Vič, Glince, Brdo).

III. Poslovalnica na magistratu, Mestni
trg št. 2-II., za mestne okoliše med Subi-
čevo ulico in njenim podaljškom do Ljub-
ljane ter ob Ljubljanski navzgor na eni
strani ter Resljevo cesto, Kopitarjevo,
Strelško ulico in Golovcem na drugi stra-
ni (novo mestno središče, staro mesto,
Prule, Galjevica, Dolenjska in Izanska ce-
sta, Barje, Crna vas).

IV. Poslovalnica na Ambrozevem trgu
št. 7., prilike, za mestne okoliše vzhodno
od črte Golovec, Strelška in Kopitarjeva
ulica, Resljeva cesta, kolodvor, Šmartinska
cesta (Sempeter, Volmat, Zelena jama,
Moste, Poljane, Kodeljevo, Štepanja vas).

V. Poslovalnica na magistratu Mestni
trg št. 2-I., soba št. 37, za vse nujne pri-
mere. Nujnost je treba dokazati.

Poslovalnice bodo uradovale od 7. junija
dalje in sicer od 8.30 do 12 in od 15 do
17.30.

Meseca junija bodo sprejete le prošnje
moških od 15. do 50 leta, namreč onih, ki
imajo imeti izkaznice. Moški, ki imajo
že slike, naj prošnje vložijo čim prej, da ne
bo ob koncu meseca junija naval. Za ose-
be, ki niso obvezne imeti osebno izkaznico,
bo pričetek poslovanja še objavljen.

Za zamenjavo osebnih izkaznic je potreb-
no:

1. Izpolniti prošnjo, katere formular do-
bi v vseh poslovalnicah, prav tako tudi
navodila, kako se prošnja izpolni. — Pri-
ložiti je treba tudi 3 enake slike (brez po-
krivala) v velikosti 4 x 5 cm, na hrstu slik
je treba razloženo napisati priimek in ime.
2. Predložiti je treba naslednje listine:
a) matične liste o rojstvu, poroki itd.; b)
listine o poklicu in pr. uradniška legitima-
cija, poslovna knjižica, obrtni list, diploma
itd.; c) inozemelci dokazilo o tujem držav-
ljanstvu.

3. Staro osebno izkaznico mora prinesiti
vsak s seboj.

Državni in javni uradi, zavodi in šole
bodo vlagali prošnje skupno za svoje
uslužbenke oz. gojence na magistratu, so-
ba 44, kjer naj se njihovi predstavniki
zglašajo zaradi navodil.

Tisti, ki so že vložili prošnje in slike ter
se niso dobili osebnih izkaznic, ker občina
ni imela tiskovin, naj ne hodijo znova, ker
bodo upošteevane že vložene prošnje.

Razdelitev krompirja

Pokrajinski prehranjevalni zavod obve-
šča petrošnike v Ljubljani, da morajo dvig-
niti krompir na aprilске odrezke do torka
3. t. m., ker po tem datumu izgubijo ti od-
rezki vsako veljavnost.

Krompir razdeljuje naslednje tvrdke:

Kmetijska družba, I. Del. kosumno dr-
uštvo (v vseh poslovalnicah). Konsumno
društvo Vič, Gregore Nickelsbacher, Smr-
kovi. Nabavljajna zadruga železničarjev,
Sarabon. Nabavljajna zadruga državnih
uslužbencev, Ekonom. Zavod, Lunder
Terezija, Rožna dolina, Marinko, Prisojna
ulica 5.

Nakazovanje in razdelje- vanje sira in marmelade

Prehranjevalni zavod Vis. komisariata
za Ljubljansko pokrajino poziva vse trgo-
ve-razdeljevalce v Ljubljani, naj dvignejo
v Gosposki ulici št. 12 do 9. junija naka-
zila za sir in marmelado za mesec junij.

Petrošniki bodo lahko dobili za mesec
junij od 15. t. m. dalje pri običajnem trgo-
vu na odrezek D 150 gr mehkega sira in
60 gr parmezana, pripadajoče količine mar-
melade so bile za tekoči mesec že objav-
ljene.

11 sekund. Dober je tudi zmagovalček rezult-
at v disku: De Bruyn 44,38 m.

V Alkmaarju so na cestni dirki startali kole-
sari. Proga je bila dolga 102 km. Zmagal je
mladi Lakeneau, ki je velik ljubljenec amster-
damskih prijateljev kolesarskega športa. Na
cilj je prišel v 2:32 ali s povprečno hitrostjo
približno 40 km na uro. Dirke so se udeležili
številni izvrstni dirkači, v Hertogenboschu pa
so bile kolesarske dirke na dirkališču. Največ
slave in nagrad je počela dvojica Bakker in
Boeyn.

Nadaljevalo se je tudi nogometno prven-
stvo. Vodilni Feynoord je počival. A do
Haag je remiziral s Heerenveenom 1:1. Wil-
lem pa je premagal Enschede 3:2. Wil-
lem je sedaj stanje naslednje: 1. Feynoord 9 točk,
2. Willem 8 (odigral je že vse tekme), 3. A do
Haag 5 (igral je tri tekme manj kakor Fey-
noord), 4. Enschede 5 in Heerenveen 5 točk.

Seja sveta Pokrajinske zveze delodajalcev

Ljubljana 4. junija.

Dopoldne je bila v sejni dvorani Pokra-
jinskega sveta korporacij II. redna seja
sveta Pokrajinske zveze delodajalcev za
Ljubljansko pokrajino. Predsednik Zveze
je pozdravil navzočega zveznega podtla-
nika Enza Selloni, nadalje dr. Attilija Apo-
lonija kot zastopnika predsednika Pokra-
jinskega sveta korporacij komendatorja
dr. Edvarda Bisla, strokovnjaka pri Zvezi
dr. Silvija Marchesonija, strokovnjake pri
posameznih združenjih, ki so včlanjeni v
zvezi itd.

Preden je prečital svoje poročilo o delu,
ki ga je opravila Zveza v lanskem in le-

tošnjem letu, je izrazil zahvalo Zveze Ek-
seleni Visokemu komisarju, ki je vedno
kazal zanimanje za gospodarske potrebe
pokrajine. Nadalje je izrazil tudi željo, da
bi Ekselencija Visoki komisar tudi v bo-
doče izkazoval svoje zanimanje za gospo-
darska vprašanja, kar je jamstvo za zago-
tovljeno gospodarsko bodočnost pokrajine.
Zvezin svet je nato ponovno izvolil prejš-
nje člane izvršilnega odbora, ki že po svo-
jem svojstvu niso člani tega odbora, in je
odobril poročila o proračunih in računskih
zaključkih Zveze ter včlanjenih združenj,
kakor tudi prispevke, ki jih morajo plačati
delodajalci, končno pa je tudi potrdil skle-
pe o sindikalni vključitvi.

Dr. Janko Rajar umrl

Ob veliki udeležbi prijateljev, znancev
in spoštovateljev so včeraj popoldne pri
Sv. Križu pokopali zaslužnega javnega de-
lavca, bivšega poslanca in senatorja g. dr.
Janka Rajarja, upokojenega veterinarske-
ga inšpektorja. Z njim je spet legel v grob
viden predstavnik naše starejše generaci-
je, ki je pomagala oblikovati življenje na-
šega ljudstva v polpretekli dobi.

Dr. Janko Rajar se je rodil kot kmečki
sin v Dečji vasi pri Trebnjem dne 2. fe-
bruarja 1872. Dočkal je torej starost 70
let. Gimnazijo je dovršil v Novem mestu,
nato pa se je posvetil živinovozdravniki
študiju, ker je računal, da bo v tem pokli-
cu ostal najtežje povezan s kmetijskim
stanom, katerega povzdigi je hotel posve-
titi svoje življenje. Leta 1896. je dosegel
diplomo živinovozdravnika in je nato službo-
val po raznih krajih na Hrvaškem in v
Sloveniji. Leta 1920. je bil na listi takratne
Samostojne kmetijske stranke izvoljen za
narodnega poslanca. Po dveh letih se je
vrnil kot veterinar v državno službo, v
kateri je zavzemal vodilne položaje na
področju svoje stroke. Leta 1931. je stopil
v pokoj ter se naselil na svojem majh-
nem, a vzorno urejenem posestvu. Leta
1932. je bil izvoljen za senatorja.

Kot veterinar se je pokojnik dr. Janko
Rajar mnogo prizadeval za povzdigo naše
živinoreje. Objavljal je v listih poljedne
strokovne članke ter neprestano prirejal
poučna predavanja. Mnogo si je prizadeval
tudi za razvoj veterinarske visoke šole v
Zagrebju, ki mu je v priznanje njegovih za-
služev podelila častni doktorat. Dolga leta
je bil predsednik osrednjega veterinarskega
združenja v b'vi Jugoslaviji.

Ze nekaj mesecev je bil dr. Janko Rajar,
ki je živlne začel čase v Ljubljani, bole-
hen. Sredi preteklega tedna je dobil plju-
dnico ter ji podlegel. Umrl je v soboto do-
poldne na tukušnji kliniki. Kljub izredno
slabemu vremenu se je včeraj k pogrebu
zbrala velika množica ljudi ter s svojo ude-
ležbo izpričala, kako visoko je vsa javnost
cenila pokojnikovo nesebično in neumnor-
delo za povzdigo našega kmetijstva. Bodi
zaslužnemu možu trajno ohranjen najlepši
spomin! Iskreno sožalje težko prizadetim
svojcem!

Spodnja Štajerska

Nemška mladina je zborovala. Nem-
ška mladina v štajerskem Heimabundu je
imela svoje letošnje kulturne dneve od 3.
do 6. t. m. Zbralo se je v Mariboru nad
tisoč mladeničev in deklet iz vseh krajev,
da položijo račun o svojem kulturnem delu
v zadnjih dveh letih. Svečanosti so se pri-
čele v četrtek z izobesjenjem zastave na
Mariborskem gradu. Potem sta bili otvor-
jeni razstavi „Spodnjaštajerski slikarji
razstavljajo za mladino“ in „Štajerska na-
rodna noša“. Svečana otvoritev kulturnih
dnevov je bila v slavnosti dvorani mari-
borske višje šole v navzočnosti zveznega
vodje Steindla in drugih dostojanstvenikov.

Prvi dan je bil zaključen s svečano pre-
dstavo v mariborskem gledališču, kjer so
vpriporili Reinickerjevo „Vas pri Odesi“.
Drugi dan se je pričel s polaganjem ven-
cev v Mariborskem gaju junakov. Tudi te
svečanosti so prisostvovali mnogi dostoj-
anstveniki. Dopoldne so bile po vseh solah
razne kulturne prireditve. V opoldanskih
urah so bili prirejeni po vseh tovarnah
koncerti, na katerih je nastopila mladina.

— 80-letnica mariborske ljudske banke.
Letos praznuje mariborska ljudska banka
80-letnico svoje ustanovitve. Od predlan-
skega leta se je povečal denarni promet
za 68%, hranilne vloge pa za 67%.

— Zastavonoše nemške Spod. Štajerske.
Kulturni drevi nemške mladine v štajer-
skem Heimabundu so bili v nedeljo za-
ključeni z jutranjo svečanostjo in govor-
om zveznega vodje. Štiri dni se je mu-
dilo nad 1000 mladeničev in deklet iz vseh
krajev v Mariboru in prisostvovalo raz-
nim kulturnim prireditvam. Zaključna ju-
tranja svečanost je bila v mestnem parku,
kjer je nagovoril zbrani mladini zvezni
vodja Steindl, ki je naglašal kako pono-
sna sta Maribor in vsa Spod.

Giuseppe Pietri: Tiha voda

To, v Italiji zelo priljubljeno operetno delo bo jutri prvič uprizorjeno na našem odru

Ljubljana, 8. junija. V Italiji velja »Tiha voda« za zelo srčno in prijetno operetno delo in je med najbolj znanimi in priljubljenimi. V originalu leži glavna moč dela v lokalni barvitosti florentinskega predmestja. V dejanju nastopajo mali ljudje v njihovem vsakdanjem življenju. Pojav človeka iz druge družabnega kroga-novinarja, zanesa v njihovo sredo nadih romantike, ki je neobhodno, tradicionalen rekvizit vsake opere.

Morda je dobra stran dela v tem, da ne hodi splošno izhujene poti in da se njegovo dejanje ne dogaja v »velikem« svetu luksuznih salonov, rivijere itd. in da ne ponuja pravih življenjskih elementov, temveč da hoče zapeti brez posebnih pretenzij prav enostavno pesemco iz življenja malega človeka. Na popolnoma zemskih tleh, ki so včasih nevarno blizu banalnosti, prepušča avtor režiserju in igralcem, da najdejo pravi, priščini in enostavni izraz za preprostost, zemskost, vsakdanjost in vendar izluščijo iz nje z vsem optimizmom, iz osnove dela tisto, kar vzbuja pri poslušalcih sočustvovanje za ta majhni, ozki svet, ki se mu pravi predmestje in ki živi svoje posebno življenje.

Opereta je komponirana na libreto, ki je napisan po istoimenski komediji Augusta Novellija. Prevod je delo Nika Stritofa. Dejanje je sledeče: V florentinskem predmestju živi kotičar Ulisse s svojo ženo in dvema hčerkami. Prvi je ime Anita. Ta je vesela, odrezava, odkritosrčna in enostavna. Druga, Ida, je materina miljenka, a je »tiha voda«. Dekle, ki je na zunaj skromno, poslušna, ki nikdar ne ugovarja, a »bregove podira«. Sicer ne ravno v najhujšem pomenu besede, toda le v toliko, da hrepeni iz svojih malih razmer in da uteče preko začrtane ji meje — preko tradicionalnih pomslekov: »kaj se spodobiti in kaj ne, tako da se ne ozira na svojo in rodbinsko čast. Zaljubljena je v nekoga fificirca, novinarja, o katerem prav za prav nič drugega ne ve, kakor da mu je všeč. Ta sicer ne slabi, toda lahkomiselni vetrnjak, se vtihtopi kot podnagelj v njegovo rodbino, da bi imel več priložnosti pridobiti dekle zase.

Anita je zaljubljena v mladega mizarja,

ki ima svojo delavnico na njihovem dvorišču. Toda njuni obojestranski ljubezni veleviki ovira mati, ki želi poročiti svoji hčerki z »gospodom«. Zato odbija snubitev poštenega, dobrodušnega in odkritosrčnega mizarja Cechina in daje vso zaslombo novinarju Alfredu, ki d vori Idi. Mati, ki jo je Alfredu očaral z raznimi pozornostmi, zagovarja pri očetu Ido, svojo miljenico. Oče, star original kotičarja, pa zagovarja Anito, ki je nebežen do mizarja, kajti on je za staro resnico: svoji k svojim.

Alfred pregovori Ido, naj z njim pobegne od doma. Ta dogovor pa slučajno sliši Cechino, ki sedi na figove drevesu. S pomočjo Stinchija, konjskega hlapca, ki služi pri kotičarju Ulissu, prepreči beg in zapre zaljubljenca v svojem stanovanju do naslednjega jutra, dokler se zadeva ne razplete. S tem, da je rešil rodbinsko čast, dobi za nagrado vendarle roko svoje ljubljene Anite.

Delo kot tako ne predstavlja običajnega tipa opere. Režiser mu je dal povsem komedijsko zasnovano, kajti iz komedije je posnet njen libreto. Dejanje se dogaja v polpretekli dobi pred tridesetimi do štiri-desetimi leti. V njem živi duh stroge meščanske morale iz tega časa.

Med lokalne običaje spada »rificolona«. To je značilen florentinski praznik, ki se vrši na Mal Šmaren. Takrat ljudstvo iz predmestja — predvsem seveda mladina — obišče v večernem obhodu vse skrivne ljubimke pare in jih razkrinka pred svetom na ta način, da prepeva pred njihovimi domovi značilne popevke in zapleše s slavnatim dekletom in moškim, ki predstavlja zaljubljenca.

Glasba je pisana lahkotno in melodiozno, deloma ima šlagerjski značaj, deloma pa spominja s svojimi motivi na italijanske ljudske popevke, ki so doma v predmestjih.

V naši uprizoritvi, ki jo je muzikalno nastudiral Rado Simoniti in jo je režiral v koreografiji ing. P. Golovin, bodo peli: Ulisse — Zupan, njegovo ženo Rozo — Poličeva, Anita — Mlejnikova, Ido — Nada Stritarjeva, Cechina — Kristančič, Stinchija — M. Sancin, Alfreda — B. Sancin, odvetnika Hasdrubala — Anžlovar in reporterja Bigattija — Rus.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

KINO UNION

Odliten film po splošno znani pripovedki mladinskega pisatelja E. De Amicisa »Sreče

Od Apeninov do Andov

Dečka, ki išče po Ameriki svojo mater, izvrstno podaja mladi Cesare Barbetti

Predstave ob delavnikih: ob 15.30, 17.30 in 19.30 uri; ob nedeljah in praznikih: ob 10.30, 15.30, 17.30 in 19.30 uri

KINO SLOGA

Luisa Ulrich, kot najboljša umetnica, nagrajena na IX. kinematografski razstavi v Benetkah v prekrasnem vefilmu

Annelie

Visoka pesem idealne žene! Sodeluje še: Karl Ludwig Diehl, Werner Kraus, Axel von Ambesser

Predstave ob delavnikih ob 14., 15.50, 17.40 in 19.30 uri; v nedeljo matineja ob 10.30 uri

KINO MATICA

Moderna duhovita in zanimiva zgodba o štirih zaljubljenih. Odliten pevski vložki. Rossinijeva, Puccinijeva in Webrova glasba! Prizori in arije iz »Madame Butterfly«

V dvoje je lepše

Igralci: Carlo Ninchi, Dedi Montano, Carlo Campanini

Predstave ob 15., 17. in 19.15 uri

IZ LJUBLJANE

— **Izredno hladen junijski dan.** Včeraj je bilo še hladneje kakor na praznik prejšnj teden, ko je znašala minimalna temperatura 13°, maksimalna pa 14,4°, kajti včeraj je bila nižja minimalna temperatura 9,8°, maksimalna je pa znašala tudi le 14,6°. Deževalo je skoraj ves dan in ni bilo še nobenih zanesljivih znakov izboljšanja. Ponoči je pa začel zračni tlak precej narastati in davi je znašal 770 mm. Minimalna temperatura je danes znašala 9°. Nebo je bilo davi povsem sivo, prevlečeno z visoko meglo in menja je bilo tudi oblačno. Kljub temu smo pričakovali, da se bo zjasnilo, ker je zračni tlak narasčal. Medardovo vreme je baje pomembno za prihodnje dni, kakor veruje ljudstvo. Dobro znak je, če je na Medardovo dan lepo vreme.

— **Drugi nastop maturantov klasične gimnazije.** Šnoci, ko so maturanti klasične gimnazije prvič uprizorili Sofoklejevo dramo »Kralj Oidipus«, je bila františčanska dvorca razprodana tako, da mnogi ljubitelji klasične gledališke umetnosti in prijatelji naše srednješolske mladine niso dobili vstopnic. Opozarjamo občinstvo, da bo druga uprizoritev tega klasičnega gledališkega dela v petek 11. t. m. ob 19.30. zopet v franciškanski dvorani in sicer po znižani cenah od 15 lir navzdol. Vstopnice se dolo v predprodaji v trgovini Sfiligoy v Franciškanski ulici.

— **Lj Pokajoči tramvaj.** Oni dan so številni ljubitelji pred glavno pošto z zanimanjem in presenečenjem opazovali voz električne cestne železnice, ki je stala na postajališču pred kavarno »Emora«. Na strehi tramvajava je namreč začelo bliskati in pokati, a voz se nikakor ni premaknil. Tisti, ki vse vedo, ali vsaj hočejo vse vedeti, so takoj ugotovili, da smo dobili nov tramvaj z eksplozivnim motorjem. Bujna domišljija pa se je razbitnila že v naslednjem trenutku, ko je tramvaj, tiho kakor zmeznaj, odpeljal.

— **Prenovljeno Cankarjevo nabrežje.** Stevilna nabrežja na obeh bregovih urejajo Ljubljance so v zadnjih letih docela izpremenila svoje lice. Zlasti lepo je bilo prenovljeno nekdanje pusto in povsem zanemarjeno Cankarjevo nabrežje, ki teče na desnem bregu reke od tromestja do Čevlarskega mostu. Nabrežje ima sedaj v vsej dolžini, razen pri Čevlarskem mostu, kjer stoji danes naprej pomaknjena stara stavba, primerno široko cestičke, ki sega od hodnika za pešce do močne betonske ograje. Tako ograja je vzdolž vsega nabrežja. Cestičke, nekdanje nevarno in zanemarjeno, je sedaj poravnano, lepo posuto in utrjeno. Prav tako so urejeni hodniki za pešce, ki so večji del že asfaltirani ali tlakovani s širokimi kamniti ploščami, v vsej dolžini pa obrobjeni s kamnitimi hodniki. Brez hodnika je samo omenjeni osek pri Čevlarskem mostu. Del cestičke je tlakovan. Cestičke je urejeno tako, da je povsod enako široko, hodniki pa so ponekod širši, ponekod ozki, kakor pač zahtevajo v neurejeni vrsti zgrajene stare stavbe, ki bodo nedvomno odstranjene. Na najširšem mestu nabrežja je tudi nekaj novih nasadov.

— **Obvezno cepljenje proti davici.** Cepljenje proti davici se bo nadaljevalo vsa teden od 7. do 12. t. m. Vsi otroci, ki so dobili pred 14 dnevi prvo injekcijo, dobe v tem tednu drugo. K temu cepljenju naj starši pripeljejo tudi vse one otroke, ki so lansko leto dobili dve injekciji, da dobe letos še tretjo. Starše spet opozarjamo, da je cepljenje proti davici obvezno, ter da se bo proti vsem, ki so brez utemeljenega vzroka cepljenja opustili, postopalo po kazenskih določbah uredbe o obveznem cepljenju proti davici.

— **Starši! Za sprejemanje izpite na gimnazije temeljito pripravljajte po novih predpisih: računstvo, slovensčina, zgodovina, zemljepis profesorji — strokovnjaki.** Tečaj se začne v ponedeljek, 12. junijem začetno nov tečaj za malo maturo. Posebej: italijanscina, slovenscina, matematika. Enako začetno s 12. majem tečaj matematike za velike maturante. Honecar nizek. Oglasite se s prijavo dopolne dne (8.—12. in od 14.—16. na naš naslov: Novi (Turjaški) trg 5. Instrukcije.

— **Na sporedu koncerta Ljubljanskega komornega tria,** ki se bo vršil v petek, del 11. t. m. ob 7. uri zvečer v veliki filharmonični dvorani, bomo prvič slišali delo skladatelja Hildebranda Pizzettija, ki je eden najpomembnejših sodobnih italijanskih komponistov. Rojen je bil 1. 1890. v Parmi, kjer je bil njegov oče profesor konservatorija. Posvetil se je ro-olnoma glasbi, postal leta 1927 ravnatelj Konservatorija v Firenzi in od leta 1924 vodi

Ravenna in njene cerkve

Ravenna, prestolnica Eksarhata, leži na ravlini, ki jo je nekoč obvladoval izliv reke Po. Največje in najstarejše slavje temu mestu dajejo njegovi čudoviti mozaiki. Ta bleščeči okras prevladuje povsod. Grobovi, tla, kapelice v cerkvah in stene katedral so tu odpirale čudovite cikluse prizorov, ki so sredi prečepih okrasov in simbolov upodabljali v dolgih vrstah svetnike in zgodovinske osebe; in prav to daje velik zgodovinski pomen ravenskimi mozaikom.

V Ravenni sta bili dve šoli ustvarjalcev mozaikov. Sola domačih umetnikov iz 5. stoletja je dala mestu mozaike Groba Galle Placidie, krstne kape pravovernih in mnoge druge, ki jih je uničil čas. Tudi mozaike Sant'Apollinareja, Dobe kralja Teodorika, nadškofjske palače in arijske krstne kape je izdelala domača sola.

Drugi mavzolej Galle Pacidie, rimske cesarice, ki je bila rojena v Carigradu in je umrla leta 450. v Ravenni, je dala zgraditi cesarica sama približno sredi petega stoletja in je postavljena na koncu ulice San Vitale, kakor da bi bil umaknjen na travnik. Ta stari spomenik, ki ga je zob časa še najmanj ogledal, je latinske oblike z enostavno zunanjo arhitekturo stebričev in obokov. Notranjost, ki je prav tako dobro ohranjena, kaže drugačno izdelavo, bodisi po klasičnem navdihu oseb, bodisi po dobrem okusu, ki se zrcali v izbiri okrasnih motivov. Obok se sveti v prejasni kobaltni modrini, ki odbija in skrivnostno razširja svetlobo, prihajajočo skozi alabastrska okenca.

Baziliko San Vitale je dal zgraditi zelo bogati Giuliano Argentario, ki so mu tako rekli, ker je menjaval denar in je bil visok cesarski uradnik. Svetišče, ki je izdelano v obliki osmerokotnika, je v bližini mavzoleja Galle Placidie in je bilo obnovljeno pod visokim in umnim nadzorstvom Corrada Riccija, ki si je stekel toliko zaslug kot obnovitelj in čuvav umetniških lepov in spominov Ravenne. Velicina notranje arhitekture bazilike San Vitale, eleganca kaptiljev in lokov, blesek marmora, čar mozaikov in splošna ter popolna ubranost v vsaki podrobnosti puste na obiskovalcu nepozabne vtise.

Lep in zanimiv je tudi mavzolej Teodorika, onkraj Porte Serrate, ki je kot katoliške cerkev posvečen sv. Mariji »della Rotonda«. Ta spomenik predstavlja v svoji močeh in surovi arhitekturi ponosno voljo rodu osvajačev in željo kralja Teodorika, ki si je za večnost želel mavzolej, podoben trdnjavi.

Onkraj Združenih rek, na cesti, ki pelje v Cervio, se dviga v daljavi velika bazilika Sant'Apollinare, ki je že zunaj mesta. Tu v bližini je bilo znamenito pristanišče, ki ga je zgradil Avgust in kjer sta bila kralja Classe in Cesarea, Classe se je nekoč imenoval Navenna (po pristanišču, polnem ladij; ladja = nave) in je bil velik trg, ki je postal znaten zaradi velikih trgovin in veličastnih svetišč, tako da si je zaslužil tudi naziv mesta. Cesarea pa je bila dolega cesta, ob kateri so na obeh straneh stale hiše, ki so se vrstile od Classeja do Raven-

ne. Saraceni so oba kraja trikrat izropali pred letom 579, naposled pa ju je porušil langobardski kralj Ljutprand leta 728. To je edini spomenik, ki je ostal po tolikšnih stoletnih ruševinah; zlasti po porušenju bazilike sv. Lovrenca v Cesarei leta 1503 je ta bizantinska bazilika Sant'Apollinare v Classeju, ki jo je dal leta 534 zgraditi Giuliano Argentario, upravičeno nazvana po Baraju »pravi muzej krščanske arheologije«.

Razen tega je na korzu Garibaldi še cerkev Sant'Apollinare Nuovo, ki jo je zgradil Teodor in ki je bila najprej posvečena Srcu Jezusovemu, potem pa sv. Martinu; od arijskega obreda je prešla h katoliškemu in je dobila ime Sant'Apollinare. Ta cerkev je znamenita zaradi čudovitih mozaikov. Kralj Teodorik, ki je odredil, naj se nje, gov tempeji okraši s čudovitimi mozaiki, je dal tu upodobiti v 26 slikah glavne Jezusove čudeže na eni in zgodbe trpljenja na drugi strani. Te dragocene podobe so ostale še vedno nedotaknjene; tako so nam ostali preroki in svetniki, Odrašenik, Marija z detetom, pogledi na Classe in na kraljevo pačo z nekaterimi ravenskimi cerkvami; glavni del spodnjega mozaika, ki predstavlja gotskega vladarja na konju in osebe njegovega razkošnega dvora, je bil pol stoletja nato zamenjan z drugim, ki nam prikazuje dolgo vrsto Devic in Mučnikov.

Lepa je arijska in gotška krstna kapela (iz 3. stoletja), sedaj nazvana »Santa Maria in Cosmedin«, ki je služila za krst Arlijcev. V 6. in 7. stoletju je bila last grških menihov in kasneje benediktincev. Njena oblika je osmerokotna. Kupola je okrašena s starodavnimi mozaikom, ki nam prikazuje Kristusov krst v reki Jordan s potapljanjem. Na fragmentu je krstna kad, kropilnik kamen pa je izdoben v globlji podobi in s krili.

Še druge cerkve v Ravenni zaslužijo, da jih obiščeš; med njimi znameniti prezbiterij San Giovanni in Fonte (425) s svojo osmerokotno kado iz grškega marmornja in porfirja, ki je služila za podeljevanje zakramenta sv. krsta s potapljanjem; nadalje cerkev San Piero Grisologo iz 5. stoletja, ki je v drugem nadstropju nadškofjske palače in v kateri je zelo dragocena dvorana s spominskimi ploščami; potem stolnica, ki se mogočno dviga na istoimenskem trgu in ki je posvečena sv. Vitasenju, in cerkev sv. Agate v ulici Mazzini, ki ima značilen cilindrični stolp, sezidan posebej leta 1560.

Ze'o zanimiv je nadalje obisk na Dan-tejevem grobu in ogled nagrobnega spomenika Guidarelliju.

Naposled nas čaka še čudovit sprehod do starodavnega in znanega borovnega gaja, ki se opojno razteza od mesta Cervie vzdolž jadranske obale, polnih 39 kilometrov daleč, do kraja, kjer ugleda reko Lamone, nedaleč od padeškega rokava Primaro. Kraj je zelo prijeten in nudi prekrasne, slikovite razglede. Polno je tu travnikov in obilna sta tu lov na divjačino in ribe. Ves gaj je prekrasen spomenik prirode.

Maksimalni cenik

Maksimalni cenik štev. 9, ki velja po naredbi Visokega komisarja za Ljubljansko pokrajino od 10. aprila t. l. naprej, določa za mestno občino Ljubljansko naslednje cene na drobno (z všeto trošarino):

1. Kruh iz enotne moke v kosih do 400 g 2.30 lire, v kosih od 400 do 1.000 g 2.20 lire; testenine iz enotne moke 3.90 lire za kg; enotna pšenična moka 2.70 lire; enotna koruzna moka 2.20 lire; riž navadni 2.70 lire; rižol 6 lir za kg.
2. Jedilno olje (olivno) 14.70 lire za liter; surovo maslo 28.40 lire za kg; slanina soljena 19 lir za kg; mast 17 lir za kg.
3. Kis, 4% vinski 6.35 lire za liter.
4. Mleko 2.50 lire za liter; kondenzirano mleko v dozah po 880 g 15.90 lire za dozo, v dozah po 385 g 7.55 lire za dozo.
5. Sladkor: sladkorna sipa 8.25 lire za kg, v kockah 8.35 lire.
6. Mehka drva, razžagana, franko skladišče trgovca v Ljubljani 33.60 lire za stot; mehki boralci (zamanje), približno 1 m dolgi, franko mestno skladišče 40 lir za stot; trda razžagana drva 40 lir za stot; enotno mlo, ki vsebuje 23—27% kisline, 1.10 lire za kg.

STAR ZNANEC

— Kaj, že zopet si tu? — pravi jetniški paznik staremu grešniku, ki je bil že nestetokrat zaprt.

— Da. Ali je morda prišlo ta čas kaj pošte zame?

OBLJUBA

— Že zopet ne ubogaš? Ali se ne spominjaš, da si mi obljubila, da boš vedno pridna, ko si mi voščila za god?

— Mama, saj to je bilo samo v pesmi.

RACCOLITORI PRODOTTI ERBORISTICI fate offerte campionate agiti Stabilimenti C. E. A. BONOMELLI - Piazza Emilia 1 MILANO	ZBIRALCI ZELIŠČ pošljite ponudbe z vzorci zavodcm
---	---

DARMOL

Contro la stitichezza

proti zapeljui

Rdeči križ poroča

V pisarni Rdečega križa naj se javijo med uradni mi urami od 8. do 12. svoje internirane Biljeli Jelene, Dmrovec Terezija Seunic Anita, Kolan Josipina, kapetan Kolar Franjo, Mozetič Marija, Matauš Ignacij, Pezdirc Pepca Slapar Franc, kapetan Vajs Rudolf, svoji Zeno Ivan, svoji umrle internirane Zundra Franca, Jurčič Ivana, Babič Franciška.

Ljubljanski majniški dogodki 1. 1809

Avstrijska vojska, ki bi naj branila Ljubljano, je brez boja položila orožje dne 23. maja 1. 1809

Ljubljana, 8. junija. Lahko si zamislimo, s kakšnimi občutki so gledali avstrijski častniki, zbrani na posvetu v usodnem trenutku, ko bi naj sklenili, kako bi preprečili izdajo nad obrambo ljubljanske obrambe ter se postavili po robu Francozom — francoskega generala, ki je nenadno stopil pred nje, da jim narekuje pogoje za predajo. Najbrž so bili prve trenutke tako zaprepaščeni, da se niso mogli dobro zavesti, za kaj prav za prav gre. Francoski general Lamarque je pa povsem mirno sedel nasproti ljubljanskega mestnega vojaškega poveljnika Lefebvrea in mu zdihtiral pogoje za predajo. V tistem trenutku je bila usoda Ljubljane že zapечатena, kar je pa bilo menda Francozom bolj jasno kakor Avstrijcem.

Izdajalski Moitelle

V prejšnjih člankih smo že zapisali, da je bil poveljnik ljubljanske obrambe precej nadložen starec, ki je imel sicer za seboj lepo vojaško kariero ter se je proslavil v nekaterih bojih, vendar je bil potem le »bivši« človek. Na resno obrambo Ljubljane morda ni nikdar niti mislil. Priznati je treba, da ni bil le malodušen starec, temveč tudi realista. Spoznal je, da je sila francoske vojske mogočnejša in da se ji ne more uspešno postaviti po robu niti močna trdnjava. Kljub temu je za zaupal grajski trdnjavi vsaj toliko, da je preselil v njo iz mest svoje premoženje ter dragocenosti. Ko je pozneje sprevidel, da bo prej ali slej padla tudi grajska trdnjava, se je hotel pač rešiti čim bolj gladko ter brez žrtev, da bi ne bil ogrožen njegov obstoj. Usoda Ljubljane same ga pa ni mnogo zanimala. Pozneje je bil Moitelle pozvan pred vojno sodišče, a ni prišel, in preiskava je dokazala, da je bil v resnici izdajalec, čeprav so ga Avstrijci morda črnili nekoliko preveč. V prejšnjem članku smo povedali, da je Moitelle poslal ponudbo za predajo Francozom, ne da bi se prej posvetoval s svojim častniškim zborom. Ko je Jakarodofsky, ki je bil, kakor kaže, najbolj vreden in vnet med častniki ljubljanske posadke, skušal preprečiti izdajo ter predajo in je sklical posvet stabinih častnikov, je bilo, kakor smo sprevideli, že prepozno, kajti Moitelle je skrivaj odposlal pogoje za predajo in francoski odposlanec je že prispel. Med stabinimi častniki je zavladalo silno ogorčenje, a najbolj razjarjen je bil Jakarodofsky, ki je hotel zapreti Moitellea in Lefebvrea, čim je odšel Lamarque. Tola tudi za to je bilo tedaj že prepozno.

Prevratna zmeda

Francozi so sproti izkoristili povabilo Lamarquea na Grad; razglasili so, da je predaja že sklenjena, pa so se v prvi zmedji približali trdnjavi od mrtvega pasu, kamor ni bilo mogoče več obstreljevanje. Brez vseh ovir so zasedli mesto ter se pomestili z avstrijskimi vojniki. Avstrijski vojniki so začeli uhajati, ker so se bali, da bodo sicer prišli v ujetništvo. Tako so Francozi zasedli Ljubljano brez boja. Ko se je razširila vest o predaji, je nastala v mestu prevratna zmeda in ljudje so začeli pleniti blaginje in skladišča. Po ratifikaciji pogodbe o predaji je prispel v Ljubljano ponoči 22. maja ob 11 glavni francoski poveljnik Macdonald. Zjutraj 23. maja je pa avstrijska ljubljanska posadka položila orožje na Tržaški cesti, kakor so predpisovali pogoji o predaji.

Zmagoslavje Macdonalda

Povedali smo, da si je francoski poveljnik belil glavo, kako bi strl odpor ljubljanske trdnjave in jo zavzel. Francozi niso imeli nobenega jasnega načrta, kako bi naj zavzeli Ljubljano, ki je imela tako dobro trdnjavo v gradu in Golovcu; ljubljanska trdnjava se je zdela nepristopna in v resnici ni se lahko dolgo uprla, čeprav ni imela močne posadke. Priljubljeni, ko so odšli Moitellea, je pokazal na cer, da je bila ljubljanska posadka zelo slaba ter da tudi ni bila primerne založena s strelivom. Utrdila niso bile »vorne«. Vendar vsa tega Francozi niso vedeli in niso nameravali tvegati odkrite napada. Povedali smo tudi, da niso nameravali zasedati Ljubljane ter da je bil namenjen le del vojaških oddelkov za obleganje mesta, ki bi števino čete morale odrediti na Koroško. Francoski vojaški oddelki so bili že povsem pripravljeni na odhod, ko je nenadno prispela Moitelleova ponudba za predajo. Macdonald je bil sicer dober vojakovodja, a da je Ljubljana tako hitro padla, vendar ni bila njegova največja zasluga. Domisljal si je, da je prišlo do tako hitre predaje predvsem zaradi njegove razmetitve (dispozicije) čet. Toda Moitelle sploh ni posvečal pozornosti raz-

mestitvi francoskih čet. Da se je predal tako hitro, ga je prišil v glavnem strah za prihranke. Ko so raziskovali krivdo, zakaj je prišlo do predaje, je bil seveda spoznan za glavnega krivca Moitelle. Jakarodofsky, ki je bil edini zavednejši in vestnejši častnik klavne ljubljanske obrambe, je ob pravem času sprevidel, da je bila izbira Moitellea za poveljnika nesrečna. To, da Jakarodofsky ni mogel o pravem času ukreniti nič proti poveljniku, ker mu je bil pač podrejen. Dognali so pa, da precej krivde pade tudi na poveljnika topništva stotnika Avratha, ki je takoj slepo izpolnil povelje, naj prenehajo streljati. Vendar vse krivde ne morejo prevzeti ljubljanski branilci. Eden glavnih krivcev je bil sam avstrijski glavni poveljnik na jugu ban Gyulay, ki je v nasprotju s poveljem avstrijskega nadvojvode brez pravega razloga, ne da bi bil prisiljen, zapustil Ljubljano — kjer je bil sedež njegove vojske — in niti niti prepustil poveljstva v mestu spo. sobnemu poveljniku. V Ljubljani je pustil manj vredno in iz ostankov od vseh vetrov zbrano posadko. Toda ne le to: poslej se ni niti več zanimal za nadaljnjo usodo ljubljanske posadke, čeprav je bila zveza na dolensko stran še vedno omogočena; Ljubljana še ni bila odrezana od Dolenskih in Dolenski cesta je bila prosta do 22. maja zvečer. Zato bi ljubljanska posadka lahko vsaj odpravila večino materiala na Dolensko, če bi bil položaj še tako obupen, da bi ne kazalo braniti Ljubljane. Sprevideli smo pa, da Francozi sploh niso mislili na napad in velik del vojskava bi se odpravil zvečer 22. maja — ko je prišlo do predaje — v Celovec, ostanek Macdonaldove vojske bi pa ostal pri Ljubljani samo za opazovanje.

Usoda ljubljanske posadke po predaji

Moštvo ljubljanske posadke je po predaji prešlo v ujetništvo in je bilo poslano

v Palmanovo. Po pogojih predaje so pa odpustili častnike, ki so se pozneje pridružili vojski glavnega poveljnika Gyulaya. Krivda Moitellea in Lefebvrea je postala še očitnejša, kajti ta moža sta lahko edina ostala tudi poslej v Ljubljani, kakor da se sploh ni nič zgodilo. To sta si tudi srčno želela, da sta lahko varovala svoje zaklade, kakor pravijo raziskovalci dogodkov ob francoski zasedbi Ljubljane. Pozneje sta bila junaka ponovno poklicana pred avstrijsko vojno sodišče, a dobro sta se zavedala, da je boljše izogniti se sitnosti in, ko so jima postala ljubljanska tla prevročna, sta jo popihala vsak v svojo domovino. Po francoski zasedbi Ljubljane je postal poveljnik ljubljanske trdnjave brigadni general Quéhard. Takoj po zasedbi je Macdonald prejel povelje od podkralja Evgena, naj odrine s svojo vojsko v pospešenem pohodu na sever in sicer skozi Maribor in Gradec ter naj se združi s podkraljevo vojsko v okolici Brucka ob Muri, da bi se udeležila vojne v Podunavju. Že 24. maja, po nagli obnovitvi mostu v Črnučah, je Macdonaldova vojska nastopila pot na sever. Ljubljano je zapustilo skoraj vse vojaštvo; ljubljanska posadka je šla le 500 mož. Ob koncu maja je Gyulay zbral vataško armado na Hrva. skem; bila je sicer slabo organizirana in le za silo oborožena, a štela je 11.500 mož. Ko je Macdonaldova vojska zapustila Ljubljano, je bilo mogoče brez posebnega tveganja vdreti na Kranjsko od hrvatske strani ter uspešno nadaljevati vojno z matini oddelki francoske vojske. Gyulay bi se lahko oprjel kakšnega pametnega načrta ter jo pošteno zagledal Francozom. Kajti Macdonaldova vojska ni imela zavarovanega hrta na svojem pohodu na Stajersko, ponujala se je pa tudi prilika, da bi Avstrijci presekali pot Marmontovi armadi, ki je prodirala iz Dalmacije. Za kaj so se odločili in kako so se poslej vojskovali na naših tleh, se pa bomo pomenili ob drugi priliki.

Pogovori s čitatelji

Boj rdečilu in pudru

Kot 16-letno dekle, ki delam v manjši pisarni in skrbno čitam »Slovenski Narod«, sem se zelo razveselila članka, objavljenega 8. maja. Vse priznanje gospodu, ki vam je poslal tisti dopis, in prav tako tistemu dekletu ali ženi, ki se je oglasila 21. maja. Tudi jaz sem nedavno poslala nekemu listu nekaj vrstic, a niso bile objavljene. Vem, da tudi Vi ne boste tega objavili, ker bi se poslikane dame ne dotaknile več »Slovenskega Naroda«, če bi jih tako »likali«, a veselilo me bo, če boste prečitali te vrstice vsaj Vi.

Tudi jaz se spominjam časov pred to vojno; takrat ženske niso bile tako kriče. Če pobarvane kakor je moda dandanes. Ali je tega treba, da se posmehujejo za njimi ne le domačini, temveč tudi tuji? Naj bi se bilo, če si ženska zakriva starost, a lutka mode bi naj ne bila, lutka, ki se potaplja v rdečilu in pudru. Deklice, ki so šele prestopile otroško dobo ali pa niti ne, pa so že kriče pobarvane in nosijo pričeske, kakor da so na frizerski razstavi. Vprašujem se, kakšne so bile njihove matere in kako so jih vzgajale; najbrž bi bilo bolje, da bi se jim hčere sploh ne rodile. Kaj bo iz takšnih deklic, ki so prazne kakor oglasna teska in je vsa njihova vrednost v oblikih in kričih barv? Da, tu vidimo, da jabolko ne pade daleč od drevesa. Nedavno sem slišala nekega gospoda, ki je dejal sprito tako namazane skatle: »Radoveden sem, ali je tudi tako skrbno umita kakor le našminkana.«

Baje se nekaterim noškim zahoze za spremembo takšnih žensk, da se malo pograjo z lutkami. Ne vem pa, ali se možiki ozirajo za takšnimi igračkami tudi, ko se ženijo ter si izbirajo skrbno gospodinjstvo in tovarišico za vse življenje. Možiki zelo cenijo dobre gospodinjice in pregovor, da gre ljubezen skozi želodec, še ni izgubil svoje veljave. Žal pa nimamo se pregovor, ki bi nam povedal, kaj počenja želodec, ko imajo še jedi okus po pudru in raznih mazilih. Gospa, ki se boji za svoje položene nohte kitajske ložine, najbrž ne bo znala kuhati, če bo pa že kuhala, bodo trpeli nohti in njen mož. Zanimja me, ali možiki, ki mi niso še stopeli vsi čuti, sploh lahko prenaša ob sebi vse poslikano žensko. Seveda so tudi ljudje brez vsakega okusa. Jaz bi pa sploh ne mogla jesti, če bi mi kdo stregel z zamazanimi

rokami. Vem tudi, da takšne ženske ne delajo posebno rade. Vse se jim zdijo pretežko in pri vsem trpi njihova lepota, to se pravi, ličila na njihovi zunanosti. Ne verjamem, da bi sleherni mož lahko najemal služkinjo, ki bi jo potreboval samo zaradi tega, da bi si njegova žena ne oddrgnila šminke.

Zanima me predvsem vzgojno vprašanje. Kakšni neki bodo otroci deklet, ki imajo tako malo okusa in čuta za naravnost, sploh pa, ali jih bodo kot »moderne žene« hotele imeti!

Mislím, da je spoštovanja vredno dekle, ki je čedno oblečeno, čisto umito in spodobno počesano, ne pa tiste nesrečnice, ki jim je vsa njihova zunanost le nekakšna reklama za njih prazno notranjost. Zato bi rada priporočila ljubljanskim »zlatolaskam-po-vsej-sili«: Proč rdečilo in pudr, ličila ter podobno šaro! V roke pa mlo in vodo! Umijte se zopet po dolgem času pošteno, pa boste lepše in tudi uglednejše. Z lutkami ravnanje neiskreno in brez spoštovanja, kajti človek se ne more nikdar otrestiti občutka, da je pomazana žena tudi znotraj ponarejena ali pa da hoče podzvestno tako skriti svojo notranjo revščino.

Malo poguma nam pripisujete. Tu je Vaš dopis, če smo si pri nekaterih rakopisih zamislili, da smo tolažili, da smo ustregli drugim, saj ne verjamemo, da so vse ženske reklamni strebi za ličila in pudr. Vendar ne verjamemo, da bi bilo mogoče koga spreobrniti in da bodo zaradi tega kaj prizadete tovarne lepotilnih sredstev. Zapisano je bilo že, da se bogovi zama bore ne le proti neumnosti, temveč tudi proti modi. Ženske so menda že po naravi tako ustvarjene, da čutijo notranjo potrebo po podrejenosti; če že ne hlapujejo nikomur drugemu, pa kleče po nižino pred njim veličanstvom — modo. Notranje zrelih, samostojnih žensk ni toliko, da bi bile v veliki večini ter da bi se lahko uspešno uprle »sem nezdravim izrazkom časa, mode in družbene morale — ki je pogosto le nemoralna. Kdor se upira tokovom »konvencionalnosti« in splošne mentalitete, mora marsikaj prenesti ter biti tudi pripravljen na takšne malenkosti, kakršna je zamera položnih žensk.

Inseriraj v »Slov. Narodu«

Pod nadzorstvom italijanskih pomorskih tehnikov dvigajo iz morja francoske vojne ladje, ki so se same potopile v pristanišču Toulon

Dežela vzhajajočega solnca

V Mariboru je predaval oni dan Maks Altman iz Berlina o Japonski, kjer se je mudil 17 let, tako da jo je temeljito spoznal. Japonci sami imenujejo svojo deželo Nippon, kar pomeni dežela vzhajajočega sonca ali Dai-Nippon Velika Japonska. Japonska je gorata dežela, polna delujočih in ugaslih vulkanov. Ugaslih vulkanov je na Japonskem več sto, delujočih pa še 62. Zato ni čuda, da je na Japonskem toliko potresov. Japonska ima tudi izredno mnogo vročih vrelic, ki jih izkoriščajo večinoma za ljudske kopeli in razkošna zdravilišča. Strahoviti potresi so že večkrat razdejali mnoga Japonska mesta. Podnebje Japonske je pod vplivom monsunov. Zime so kratke in mrzle, poletja pa vroča in deževna. Temu primerno je Japonska dežela bujnega rastlinstva. Polovico njene površine pokrivajo gozdovi, večinoma cedre, palme, bambusi itd.

Japonsko poljedelstvo temelji v glavnem na pridelovanju riža in čaja. Riž je tudi glavna hrana skromnih, žilavih in marljivih Japoncev. Poleg riža jedo Japonci mnogo rib in sočivja. Pred sedanjo vojno je bila Japonska siromašna na sirovinah, zdaj je pa postala zelo bogata. Japonci zelo ljubijo rože. Ta njihova ljubezen se

kaže najlepše v svečanostih črešnjega cveta in gojitvi krizantem. Japonci so narodno složno, skromni in izredno marljivi. To jim je pomagalo, da so ustanovili na svojih otokih mogočno državo. Državna vera je šintoizem. Po stari dogmi so japonski cesarji božanska bitja in njihov rod sega daleč nazaj do sončne boginje Amaterasu ki je bila omožena z nekim ribičem. Japonci začne svoj dan s tem, da molitvijo življenje za cesarja in svojo domovino.

Zadnji simplonski postiljon umrl

V Verbaniji je umrl v sirotilnici zadnji postiljon simplonske poštne kočije Carlo Rossi Domossijeve. Rossi je prepeljal na tisoče potnikov po cesti med Italijo in Švico, zgrajeni v Napoleonovih časih. Prevajal jih je do začetka našega stoletja. Šele ko je bil zgrajen simplonski predor, se je morala njegova poštna kočija umakniti modernejšemu prometnemu sredstvu. Do svoje smrti je Rossi ponosno nosil svojo modro z rdečimi trakovi obšito postiljonsko uniformo.

V CIRKUSU

— Oprostite, gospoda, da smo morali iz spreda izpustiti najprivlačnejšo točko, namreč nastop človeka brez kosti. Med popoldansko predstavo si je namreč izpahnil noge.

Križanka št. 82

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12		13		14	15		16		17	18
19	20		21	22		23		24	25	
		26					27			
	28	29		30	31	32	33	34	35	36
37		38		39	40		41		42	43
44				45				46		

Besede pomenijo:

Vodoravno: 1. redek, izreden pojav, 6. kašča, skladišče, 12. kvartaški izraz, 13. gora na Kreti, 14. mestec v Poadižju, 16. žuželka, 17. dva skupno, 19. pritok Drave pri Lienzu, 21. odstavek k listu, zlasti oporoki, 24. neresničen, 28. milijon milijonov, 32. bivališče, 37. pritrilnica, 38. česka pritrilnica, 39. doba, razdobje, 41. veznik, 42. ruska reka, 44. katerikoli, 45. blodnja, zmešanost blaznosti, 46. možko ime.

Navpično: 1. turško pokrivalo, 2. neka egiptska reka, 4. rastlina, katere seme nam daje olje, 5. predlog, 6. pogosti zedečini del irsko-škotskih imen, 7. uspeh pri nogometu, 8. igralna karta, 9. lep, krasen, 10. spada tudi k jedilnemu priboru, 11. tatatarski poglavar, 12. zver, 15. zunanja podoba snovi, določena oblika, 18. umik, 20. okrajšano možko ime, 22. čutni organ, 23. mednarodni jezik, 25. veznik, 26. kratkica za dinarsko valuto, 27. ostanek cigarete, 28. pevski glas, 29. ličilo, barvilo

30. kemična prvina, zdravilo, 31. italijanski predlog s spolnikom, 32. darilo 33. mesec 34. reka na severu Portugalske, pritok Duera, 35. svetopisemska oseba, 36. enota časa, 37. začetek dvora, 40. oziromi zametek, 43. časovni veznik.

REŠITEV KRIŽANKE ŠT. 81.

Vodoravno: 1. Daruvar, 6. Ig. 8. satelit, 13. ode, 14. Izlake, 17. Ero, 18. bok, 20. dama, 22. omet, 24. gad, 26. kal, 27. smel, 30. tat, 32. četa, 34. polomija, 37. elan, 40. Egon, 41. afORIZEM, 42. leta, 43. ter, 45. mala, 46. Ivo, 48. Inn, 50. nimb, 52. Juno, 54. Ema, 56. ono, 58. Ramses, 61. dur, 63. izvesek, 64. ro, 65. anapest. Navpično: 1. dob, 2. rok, 3. ud, 4. veda, 5. Rim, 6. il, 7. ga, 8. sem, 9. teta, 10. Er, 11. log, 12. trd, 15. zaslonba, 16. kolizije, 19. Oregon, 21. alpari, 23. etamin, 25. anatom, 26. Kant, 28. mora, 29. Emil, 31. telo, 32. če, 33. to, 35. of, 36. je, 38. le, 39. no, 44. Enos, 47. voda, 48. iti, 49. nov, 51. mrk, 53. osa, 54. ere, 55. alt, 57. ne, 59. Mr. 60. so, 62. np.

GEORGE'S OHNET:

ROMAN

— Bodite tako prijazni, gospod Moulin, dajte mi ključke od vseh naših klet.

— Takoj, gospod Kristijan. Če bi pa želeli, da bi vas kdo spremljal, bi me zelo veselilo...

— Hvala vam, — je odgovoril Kristijan smeje. — Mislim pa, da poznam našo žganjarno enako dobro kakor kdor koli drugi...

— Mnogo bolje.

— Recimo, enako dobro. In sam bom spremljal s spo.

— Prinesem vam torej ključke...

— Da, kar pojdite, jaz pridem za vami.

Vstala sta. Ošla sta v ravnateljevo pisarno, kjer so bile stene okrašene s krasnimi plakati, slikami po največjih mojstrih za svetovno reklamo Vernierov likerjev. Tu je bila krasna »Resnica« Alfonsa Muche, stonajoča iz steklenice »Pruneleta« in smejoča se v zrcle ter prelestna Cheretova alegorija za Vernierov Kraljevski liker z žoltnim trakom.

99

Etiennetta je ošinila z enim samim pogledom te mojstrske izdelke, ki je stopila z njimi elegantnejša umetnost v službo najuspešnejše trgovine in ji nudila ves svoj čar.

Kristijan je odprl vrata. Vstopila sta v prostrano sobo, malo temno, toda svežega zraka, kjer so bili na železnih stojalih ob steni razstavljeni vsi izdelki Vernierove žganjarne. Moulin se je zopet vrnil v svojo pisarno. Zdjaj sta bila sama, lahko sta si ogledala vse po svoji volji in po svoji volji sta lahko tudi kramljala.

Kakor da je brezbržna do vsega, kar se je nudilo njeni radovednosti, je šla Etiennetta lahnih korakov skozi delavnice, okrog kadi in mimo medenastih cevi, blestečih in zakrivljenih liki kaže, mimo okroglih posod, podobnih ogromnim vodnjakom, ki se je iz njih širil oster vonj raznih vrst likerjev. Vstopila je v delavnico, kjer so se te tekočine polagoma ohlajale v posodah, povezanih med seboj s steklenimi cevmi. Prava reka likerjev se je počasi valila do zadnje posode, kjer je njen tok prekinjal avtomatičen polnilec. To je bil velikanski stroj, ki je polnil steklenice, jih mašil in prilipjal na nje etikete. Dvajset steklenic se je napolnilo istočasno in vseh dvajset je stroj istočasno postavil v pripravljene zaboje.

Etiennetta se je za hip ustavila, presenečena nad preciznostjo dela tega stroja, ki je imelo v njem vse svoje točno odrejeno mesto in ki se je v njem brez vsakega presegla vedno iskričo dvajset steklenic.

Potem sta pa vstopila v okroglo sobo, razsvetljeno od zgoraj. To je bila nekakšna luksuzna klet, kjer je stala v sredini velika vitrina, kjer so bile med vzorci vseh izdelkov na častnem mestu razstavljene vse kolajne, kar si jih je bilo priborilo Vernierovo podjetje v zadnjih tridesetih letih na razstavah po vsem svetu. Križče častne legije se je posebej lepo videl s svojim rdečim trakom sredi zlata in srebra razstavljenih kolajn.

— Sem, — je dejal Kristijan, — privedemo vse imenitnejše goste, da jim damookusit likerje, odlikovane s prvimi nagradami. Za primer naj omenim Vernierov Kraljevski liker, ki dolga leta sanja v svoji steklenici. Tudi belgijski in grški kralj sta se že mudila tu...

— Oh, — je dejala Etiennetta, — saj veš, da se za kraljevske goste ne zanimam. Vem, kakšna je njihova vrednost.

— Mar sama nisi kraljica? — je odgovoril Kristijan smeje. Njegov nasmej pa Etiennetta ni ugajal.

— Pojdiva, — je dejala kratko.

Zdela se ji je, da je Kristijan preveč hladen in resen z njo in začutila je vročo željo, da bi bil ta ogled še končan. Po kratkem razmišljanju je prišla do zaključka, da je v vedenju njenega ljubčka nekaj pretečega.

Saj od trenutka, ko sta bila ostala sama in ko bi bila torej lahko počela, kar bi hotela, Kristijan niti enkrat ni poskusil objeti jo ali izgovoriti le eno nekeženo besedo. Pogledala ga je izpod čela. Toda njegov obraz ni kazal nobenih posebnih potoz.

Šla sta naprej in se ustavila pred mrežami. Kristijan jih je odprl. Oster duh po alkoholu jima je udaril v nos. Bila sta torej že v skladišču zalag.

Na obeh straneh te mračne kleti so stale dolge vrste sodov, ki je skozi njihove dogle prodiral duh po alkoholu. Tla so bila posuta s peskom in povsod naokrog je vladala grobna tišina. Etiennetta je pogledala skozi zamreženo okence in se prepričala, da se vleče ta del poslopja ob reki. Ustavila se je.

— Tu je torej sam alkohol?

— Mislim, da si to spoznala že po vonju.

— In vse to je vaša proizvodnja?

— Tukajšnja in proizvodnja iz naših žganjarn na francoskem jugu. Iz tega bi se dal skuhati punč za vse armade sveta.

— Kaj pa, če bi tu nastal požar?

— Uničil bi ogromno premoženje.

— Ali je vse to zavarovano?

— Ne. Zavarovalnice so za nas predrage. Zato se zavarujemo sami.

— Menda s tem, da pazite na ogenj in se ga varujete...

— Nihče ne sme stopiti sem z lučjo... in mreže so stalno zaprte.

— Pojdiva od tod, — je dejala nekoliko nestrpno.

— Zakaj pa? Saj je nama tu tako prijetno... lahko sedeva in nihče naju ne bo motil.

Pokazal je na debel tram, služec kot podstavek za steklenice, ki je njegov podaljšani konec tvoril udobno klopičo.